

secció d'espeleologia

Campanya d'estiu a Cantàbria

Un any més, i aprofitant les vacances d'estiu, hem fet campanya espeleològica. Aquest any la campanya s'ha dividit en dues zones: la que ja és habitual, a Bustablado (Cantàbria), i una de nova, a Osca.

A Bustablado (Cantàbria) la campanya es fa amb els companys de l'Espeleo Club Tortosa i els companys anglesos de l'interclub Matienzo Expeditions.

De la secció d'espeleologia de l'AAEET ens vam desplaçar dos espeleòlegs, l'Andreu García i jo mateix.

Els objectius d'enguany se centraven tots en la Cova Vallina (la passada campanya va deixar la cova amb un recorregut que sobrepassava els 25.000 m). A part d'allargar el recorregut de la cavitat l'interès principal era enllaçar la Cova Vallina amb la Cueva Reñada, una important cavitat explorada pels espeleòlegs anglesos.

La campanya dia a dia

10/8/97. Hi ha dos grups de treball. Un grup va a fer unes escalades a la Galeria de la Granota (galeria amb més possibilitats d'enllaçar amb la Cueva Reñada). I l'altre grup va a explorar el meandre Xato, un meandre que arriba a la Galeria de la Granota amb una petita circulació d'aigua que estava pendent d'exploració. El primer grup fa una escalada de 15 m, però és inútil, l'exploració per aquell sector queda acabada.

El segon grup explora un nou sector d'uns 200 m de galeries fòssils, que acaben en un meandre on hi ha un fort corrent d'aire, bloquejat per unes formacions.

13/8/97. Hi ha tres grups de treball. El primer va al meandre Xato a intentar superar el pas obstruït per formacions amb corrent d'aire, on havia acabat

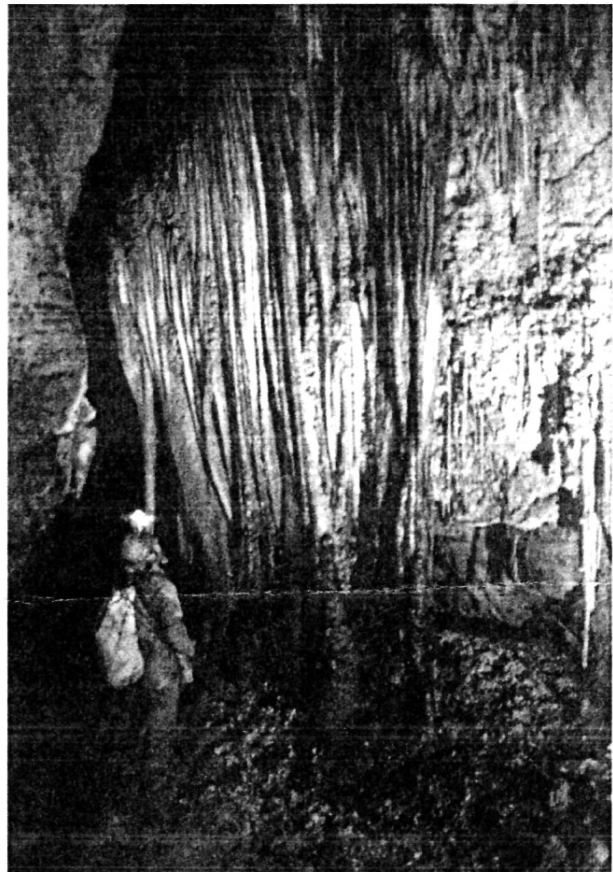
l'exploració l'últim dia.

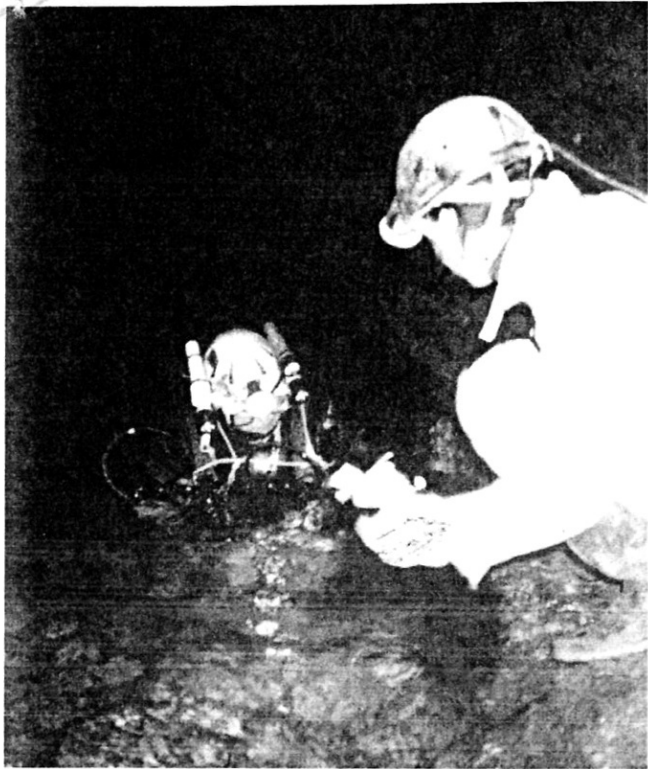
L'equip aconsegueix superar-lo, però sols avança 30 m, ja que una altra estretor barra el pas definitivament.

El segon grup va a revisar unes grans sales amb diferents caos de blocs. Tampoc no troben res destacable, però deixen la zona definitivament explorada.

El tercer grup ha de fer una escalada d'uns 15 m, però l'aigua que cau a sobre seu i el mal aspecte de la roca els fan desistir, i no la porten a terme.

14/8/97. El dijous, en principi, era dia de descans. Tot i amb això, a la tarda ens decidim a ajudar el company anglès Rupert Skorupka. Ell és espeleo-submarinista. Hi està explorant el síf de la Cueva del Molino. Per aquesta cova, i per aquest síf brollen les aigües del riu Rioja, un dels diferents rius que circulen per la Cova Vallina, o sigui que forma part també del sistema.

La nostra ajuda consisteix a portejar el material d'immersió.

Baixar a gran profunditat sota l'aigua obliga a fer llargues descompressions, i l'equipament del submarinista, sobretot per les ampolles d'aire, és molt voluminós i pesat.

Rupert va aconseguir baixar al final del sífó, però en aquell punt la galeria seguia endavant amb un lleuger ascens; per seguretat va deixar en aquell punt l'exploració.

En total va baixar 82 m i aconseguí d'aquesta manera el rècord estatal d'immersió en una cavitat, que fins llavors era de 81 m, aconseguit a la Falconera (Garraf).

15/8/97. Fem dos grups de treball. El primer grup va a un sector terminal de la Cova Vallina a revisar un caos de blocs. Però després de revisar-lo queda definitivament acabat. Finalitza, doncs, de moment, l'exploració

a la Cova Vallina, ja que totes les incògnites estan resoltes. En total es van explorar 400 m nous de galeries, augmentant el desenvolupament de la Cova a 25.800 m aprox.

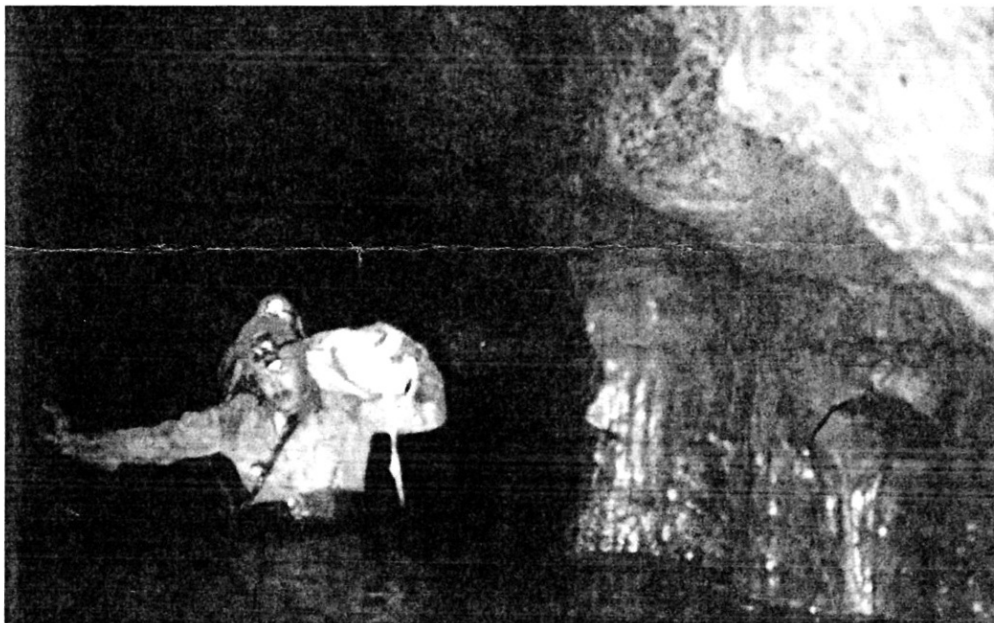
L'altre grup acompanya els anglesos a la Cueva Reñada. En ser la primera vegada que es visita aquesta cova, no s'explora gaire tros i la visita s'aprofita més per a conèixer la cavitat, i així, en un futur, entrar-hi a explorar, per connectar amb Vallina però des de la cavitat anglesa. Aquesta gran cavitat ens impressiona sobretot pels grans volums de les galeries. En total hi passem quinze hores.

16/8/97. Aquest dia va ser descans i de neteja, però a la tarda, una vegada nets i descansats, vam anar a desobstruir amb microexplosius (una nova tècnica utilitzada i que dona molts bons resultats) unes boques exteriors que havien trobat espeleòlegs anglesos, molt estretes, però amb un interessant corrent d'aire. Vam eixamplar la boca que semblava més bona. Va quedar però la feina de desenrutar el forat i treure les pedres, però això ja és feina per a una altra vegada.

17/8/97. Avui és dia de tornar a casa. Desmuntem i recollim el campament i fem l'últim intercanvi d'impressions amb els espeleòlegs anglesos. Ara ja sols queda dibuixar les topografies de les noves galeries descobertes i començar a preparar la feina per a la pròxima campanya.

Respecte a l'altra campanya realitzada a Osca, de moment s'hi està treballant, més endavant ja us n'informarem.

XAVIER TORRELL

L'Associació d'Alumnes i Exalumnes de l'Escola del Treball
participa en la Loteria de Nadal amb el número

60.417

Podeu adquirir-ne participacions al local de l'entitat o als membres de la junta

Summer campaign in Cantabria

(Google Translated and tidied up)

Another year, and taking advantage of the summer holidays, we did a speleological campaign. This year the campaign has been divided into two areas: the usual one, in Bustablado (Cantabria), and a new one, in Huesca. In Bustablado (Cantabria) the campaign takes place with the Espeleo Club Tortosa partners and the English interclub partners Matienzo Expeditions.

Two speleologists, Andreu García and myself, traveled from the speleology section of the AAET.

This year's goals were all focused on Cova Vallina (the last campaign left the cave with a route that exceeded 25,000 m). Apart from extending the route of the cavity, the main interest was to link the Vallina Cave with the Reñada Cave, an important cavity explored by English speleologists.

The campaign day by day

10/8/97. There are two working groups. A group is going to do some climbing in the Granota Gallery (gallery with the best chance of connecting with the Reñada Cave). The other group is going to explore the Xato meander, a meander that reaches the Galeria de la Granota with a small water circulation that was pending exploration. The first group climbs 15 m, but it is useless, the exploration in that sector is finished.

The second group explores a new sector of about 200 m of fossil galleries, which end in a meander where there is a strong current of air, blocked by some formations.

13/8/97. There are three working groups. The first goes to the Xato meander to try to overcome the passage obstructed by formations with a current of air, where it had ended the exploration on the last day.

- The team manages to overcome it, but it only advances 30 m, since another strait blocks the passage definitively.

The second group is going to check out some big rooms with different block chaos. They don't find anything noteworthy either, but they leave the area definitely explored.

The third group has to make a climb of about 15 m, but the water that falls on top of them and the bad appearance of the rock make them give up, and they do not carry it out.

14/8/97. Thursday, in principle, was a day of rest. Despite this, in the afternoon we decided to help the English colleague Rupert Skorupka. He is a cave diver. He is exploring the siphon of the Cueva del Molino. Through this cave, and through this siphon, flows the waters of the Rioja River, one of the different rivers that circulate through the Cova Vallina, that is, it is also part of the system.

Our help consists in carrying the diving equipment.

Descending to a great depth underwater requires long decompressions, and the diver's equipment, especially the air bottles, is bulky and heavy.

Rupert managed to get down at the end of the siphon, but at that point the gallery was moving forward with a slight ascent; for sure he stopped the exploration at that point.

In total, he descended 82 m and in this way achieved the state record for diving in a cavity, which until then was 81 m, achieved in Falconera (Garraf).

15/8/97. We make two work groups. The first group goes to a terminal sector of Cova Vallina to check a chaos of blocks. But after reviewing it, it is definitely finished. End, therefore, for the time being, the exploration in Cova Vallina, since all the unknowns are solved. In total, 400 m of new galleries were explored, increasing the development of the Cave to approx. 25,800 m.

The other group accompanies the English to Cueva Reñada. As it is the first time that this cave is visited, not much is explored and the visit is used more to get to know the cavity, and thus, in the future, to enter it to explore, to connect with Vallina but from the English cavity. This large cavity impresses us above all because of the large volumes of the galleries. In total we spend fifteen hours there.

16/8/97. This day was rest and cleaning, but in the afternoon, once clean and rested, we went to unclog with microexplosives (a new technique used and which gives very good results) some external mouths that the English speleologists had found, very narrow, but with an interesting current of air. We widened the mouth that looked better. There was still the work of untangling the hole and removing the stones, but that is work for another time.

17/8/97. Today is the day to go home. We dismantle and collect the camp and do the last inter-exchange of impressions with the English speleologists. Now all that remains is to draw the topographies of the newly discovered galleries and start preparing the work for the next campaign.

Regarding the other campaign carried out in Huesca, it is currently being worked on, we will inform you later.

XAVIER TORRELL